

Diplomová práce
Student: Martin Rudovský
Obor: český jazyk a literatura – hudební výchova
Téma: Vliv poezie Vladimíra Holana na básníky 60. let
Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Vladimír Křivánek, CSc.

Posudek vedoucího diplomové práce:

Práce pana Rudovského o vlivu poezie Vladimíra Holana na české básníky šesté dekády dvacátého století má jasně formulovaný problém, který pokládám za relevantní v dlouhodobé dobové recepci Holanova díla. Autor se na svou práci připravil dobrou znalostí východiska, tedy Holanova díla jako celku, navštěvoval roční seminář k interpretaci dominant Holanova díla, podílel se dlouhodobě a aktivně i na prezentaci Holanova díla interprety v souvislosti s akcemi k stému výročí narození básníka (cyklus interpretačních pořadů Hlasy Vladimíra Holana realizovaný v Jindřišské věži roku 2005, jehož byl hudebním dramaturgem), napsal několik seminárních prací k holanovským tématům a patřil k talentovaným mladým interpretům složitých holanovských textů.

Práce má dobře promyšlený metodologický základ, na podkladě srovnání několika rovin „styku“ s Holanovým dílem i jeho osobností probírá uváženě autory všech generací, kteří působili v šedesátých letech, a sleduje jejich reálné ovlivnění Holanem. Jeho metodologický model má logiku, sleduje vliv básníka díla v několika navzájem se prolínajících vrstvách: 1/ tematizace Holanovy poezie a jeho života, 2/ přímé citace z jeho díla či jejich variace, 3/ přejímání emblematických motivů, obrazů či témat, 4/ využití básnických prostředků charakteristických pro Holanovo dílo jako celek. Diplomant vytvořil zajímavou antologii Holanem ovlivněných textů (viz přílohy), provedl anketní výzkum mezi dosud žijícími básníky, v němž sledoval řadu podob vlivu (od přímých setkání s Holanem přes osobní kontakty s jeho poezií po dobovou atmosféru šedesátých let a popř. i další osudy básnických děl jednotlivých autorů v proměnách doby). Vybral podle mého soudu to nejpodstatnější, co reprezentuje Holanův vliv v této dekádě: Diviš, Šotola, Hanzlík, Peterka, Šrut, Matys, Cincibuch, Provazníková, Janovic a Sýs. Mohl by nejspíše tento vzorek i rozhojnit, např. by bylo možno přibrat i Oldřicha Mikuláška (i on má několik básní z té doby věnovaných Holanovi, navíc je mu jako autor reflexivní poezie typologicky blízký), ale toto drobné opomenutí budíž připsáno na vrub školitele, který prostě diplomanta zapomněl včas na Mikuláška upozornit.

Oceňuji, že diplomant pracoval samostatně a dlouhodobě a byl schopen řešit složité kontextové problémy. Zná nejen primární literaturu holanovskou, ale dobře se orientuje i v poezii šedesátých let. Z hlediska pracnosti jde také o výjimečnou diplomovou práci, která vzala autorovi mnoho času a na níž intenzivně pracoval více než dva roky, sběr materiálu byl proveden seriózně, autor využil nejen rozhovorů s básníky, ale i archivních materiálů, dopisů z Literárního archivu PNP, prostudoval stávající sekundární holanovskou literaturu i dobovou kritickou recepci jednotlivých sbírek autorů uhranutých Holanovým vlivem. Prokázal nejen orientaci v problematice, ale i schopnost jemně postihnout tvar i hodnotu básnického díla. I z hlediska názoru na dobové jevy převyšuje tato práce vysoce standard, není poplatná ideovým jednostrannostem, nepropadá ahistorismu ani bipolární optice, do níž sklouzávají méně zkušení interpreti.

Práce má také své problémy, uvedu jako příklady jen některé otevřené otázky. Holan má několik svébytných tváří – hermetik, pamfletista, mytograf všednosti, reflexivní lyrik, autor „příběhů“, autor bilančních skladeb (Noc s Hamletem, Toskána), pozdní existenciální lyrik – , kterou tvář si vybrala česká poezie šedesátých let? Dalším problémem je míra epigonství a osobitosti u jednotlivých autorů. Navíc podle zde využitého recepčního modelu je zřejmé, že všechny přímé tematizace Holana a citace jsou korektně doložitelné, ale co si počít se vzdálenějšími ohlasy – variacemi, výpůjčkami obrazů, motivů? Co utváří repertoár specifických Holanových výrazových prostředků a jsou tyto prostředky vskutku pouze holanovské (např. propojování abstrakt s konkréty v metafoře dělal ještě před Holanem v české poezii Josef Hora, před ním již symbolisté, v německém jazykovém okruhu jistě Rilke a pak celá expresionistická lyrika. Tyto příklady uvádím jen pro úplnost, nechci tím nijak snižovat úroveň posuzované práce.

Diplomovou práci pana Rudovského pokládám za výbornou, je skutečně podnětným vhledem do recepční poetiky Holanova díla. Domnívám se, že by autor měl k publikaci připravit souhrnnou stať postihující výsledky jeho práce a nabídnout ji čtrnáctidenníku Tvar. Práci považuji za natolik zdařilou, že ji doporučuji jako podklad z zahájení rigorózního řízení. Katedře přeji více takovýchto aktivních, zapálených, talentovaných a intelektuálně schopných diplomantů.

Doporučené hodnocení: výborně

V Praze 10. ledna 2007

podpis vedoucího dipl. práce